

Mwiuiaer Mohan bmgm and omers v. Male of Punjab and anomer (it. xh Mittal, J.)

ਇਸ ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ .

ਮੋਹਿੰਦਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 146 .

11 ਫਰਵਰੀ 1982

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਵਾਈਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨਿਯਮ 1951— ਭਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ 3 ਅਤੇ ਭਾਗ ਬੀ ਨਿਯਮ 6— ਚੋਣ ਲਈ ਲਾਅ ਕ੍ਰੈਜ਼ੈਂਟ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ — ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ - ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰਲੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - 4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਭਿਆਸ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ - 4 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨੁਸ਼ਖਾ - ਕੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ - ਕੀ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਿਸਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜੱਜ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 14 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਾਜ਼ਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਕਿੱਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਲਈ ਬਾਰ ਪ੍ਰੈਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ 37 ਸਾਲ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ , ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 5, 6 ਅਤੇ 9)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

- (i) ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ,

ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬੀ.ਆਰ.) ਰੁਲਜ਼, 1951 ਦੇ ਭਾਗ ਦੇ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 (ਏ) (i)

Mwiuiaer Mohan bmgm and omers v. Male of Punjab and anomer (it. xh Mittal, J.)

ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਪੀ'-1 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ;

- (ii) 1 ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (ਅਨੁਬੰਧ P-1) ਵਿੱਚ 1 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ :
- (iii) ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ;
- (iv) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਮ.ਐਮ.ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ।

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਰ-ਐਟ-ਲਾਅ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਨਿਰਣਾ ' .

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.-

(1) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ 35 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ 20 ਦਸੰਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਤਰ ਸੀ. ਆਲੀਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਜੂਨ, 1982 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਵੇਗਾ, ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ; ਉਹ 11 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ; ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 35 ਸਾਲ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 11 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਰੋਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਹੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ। ਦੱਸੀ ਗਈ ਤਾਰੀਖ, ਯਾਨੀ 11 ਫਰਵਰੀ, 1982।

(2) ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ

**Mwiuiaer Mohan bmgm and omers v. Male of Punjab and
anomer (it. xh Mittal, J.)**

ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੇਕਰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਪ੍ਰੀ ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ। 10 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟ, ਉਪਰਲੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿੱਲ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੈ ਪਰ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਵੀ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

(3) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀਸੀਐਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 14 ਅਤੇ 16 ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ 1951 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਭਾਗ ਬੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 234 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਭਾਗ-ਏ

2. 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ 23 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ:

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

(a) ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ-

(i) ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਜਿਸਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) * * * * *

37 ਸਾਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਬੀ

6. ਯੋਗਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: -

(a)			*	*
(ਬੀ)	*	*	*	*
(c)	*		*	*

(d) ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਲ ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮਰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗ A ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਭਾਗ-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਗ-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ 23 ਅਤੇ 23 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 37 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਾਅ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 23 ਅਤੇ 27 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾ, ਲਾਅ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਭਾਗ-ਬੀ ਦਾ ਨਿਯਮ 6, ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੇ 27 ਤੋਂ 37 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ। ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ

Mohinder Mohan Singh and others v. State of Punjab and another (R. N. Mittal, J.)

ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਓਪਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਲਾਸੀ ਫਿਕਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(5) ਮੈਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 37 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜੱਜ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਵਰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਸਮੂਹ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ: (ਦੇਖੋ *ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ* (1)) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ *ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਆਦਿ* ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। .

(1) ਏਆਈਆਰ 1855 ਐਸਸੀ 191.

ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਆਦਿ (2) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

“(ਏ) ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ;

(b) ਕਿ, ਹਮੇਸ਼ਾ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ;

- (c) ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ 'ਲੋੜ' ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।
ਆਧਾਰ;
- (d) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ " ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ- 'ਲੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
- (e) ਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਆਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (f) ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ "ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਧਾਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹਰੇਕਚੰਦ ਰਤਨਚੰਦ ਬਨਿਹੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, (3) ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ। ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵੇਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੋਹਰਾ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਕੀ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੀਲ ਗਠਜੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ।

(6) ਜੇ.ਐਸ.ਰੂਲਜ਼ ਦੀ ਫ੍ਰੈਨਕ੍ਵੇਂਸੀਡੀ ਰੀਡਿੰਗ: ਇਹ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਾਰ 'ਤੇ 5 ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘੱਟ ਅਨੁਭਵ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜੱਜ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਛੋਟੀ ਮਮ ਪੀਰੀਅਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਲਪਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਬਾਰ 'ਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜੇ. ਪਾਂਡੁਰਾਨੋਰਾਓ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ

Mohinder Mohan Singh and others v. State of Punjab and another (R. N. Mittal, J.)

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੀਬੀ ਗਜੇਦਰਗੜਕਰ, ਜੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਕ੍ਰਾਈਬ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤਜਰਬਾ।

(3) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 1453

(4) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 268.

ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। (ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(7) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

(8) ' ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਤੱਕ ਜਿੱਥੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ- ਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

19) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚਾਰ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ-ਸੀਮਾ of 37 years ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ - ਵਾਈਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਚ ਐਸ. ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

I.L.R. Punjab 'and Haryana

(1983)1

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸਐਸ ਸਧਿਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ ਐਂਡ ਜੀ ਸੀ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

ਸੰਪਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।- ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 280 c*f 1977।

ਫਰਵਰੀ 19, 1982

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਅਰਬਨ ਰੈੱਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਐਕਟ (1949 ਦਾ 111)— ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਅਤੇ 13(ਏ) (ਹਾਈ)- ਵੱਡੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ — ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਹਿੱਸੇ - ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਮਾਰਤ— ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਨਲੈੱਟ—ਕੀ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।